

ÜZENET

Árpád-házi Szent Margit Plébánia
X. évfolyam / 3. (115.szám)

1182. Budapest, Fogaras utca 16.
PLÉBÁNAI LITURGIKUS LAP

Rosszul hangzó szó

Bajban vagyunk a gyónással.

Persze nem mindnyájan. Sokan azt sem tudják, mi az? De mi is, akik még emlékszünk rá. Talán halvány gyerekkori emlék, összegyűrt "bűnlista" izzadt tenyérben, ledarált Miatyánk, Üdvözlégy.

És mi a bűn? Amiért elkaptak, megbüntettek, leszidtak?

De hiszen ma már minden "rosszaságom" érthető! Ideges vagyok, fáradt vagyok. Naná, majd hagyom magam! Igenis, tülekednem kellett. És különben is, már elfelejtettem régen azt az imát. Valahogy úgy kezdődött: teljes szívemből... Szóval már nem tudok gyónni.

Meg aztán tulajdonképpen minek? Bocsánatot kérek Istentől - ő jobban ismeri a bűneimet, mint én.

Minek felsorolni? Nem kell nekem a pap megbocsátása, aki maga is csak gyarló ember. Nem folytatom az idézeteket. Végre tisztáznom kellene inkább, hogy mi a bűn, mi a bűnbánat és mi a bűnbánat szentsége. Nagy, sorsdöntő témák. Lehet jó könyvet találni róluk. Most csak nagyon röviden:

Isten indít arra, hogy elkövetett bűneimtől elforduljak és szeretetben akarjak élni. **"Új életet"** kezdjek. A gyónásban nem a pap bocsát meg, hanem az egyház Jézus Krisztus teljhatalmával szabadít meg, gyógyít meg bűneimtől. A kirótt vezeklés szándékom kifejezője. Önként is vállalhatok többet, mint amit adott a gyóntató. Jézus a gyónás szentségével is nem a tömeg részeként kezel, hanem személyesen hozzám fordul: **"Menj és többé ne vétkezzél!"**

Kezd mindig újra!

Rosdy Pál

A nyolc boldogság

Boldogok, akik sírnak, mert ők majd vigasztalást nyernek.

Igen merész gondolat boldognak mondani a sírókat, csupán azért, mert majd megvigasztalják őket. Mégis, ha Jézusnak így tetszett ránk örökíteni ezt az igazán talányos mondatot, nem szabad értetlenül átsiklanunk felette. Próbáljuk megsejteni a szavak rejtekén pihenő isteni üzenetet.

Milyen érdekes például, hogy Jézus nem amiatt mondja boldognak a sírókat, mert könnyekkel is megpecsésés majd üdvösségre vezetni találunk erre nézve. Valófantáziánkra vagyunk utalvajon miért hullajtják mert bűneik súlyos terhétől kapujába érkeztek, de lekell ütlegelést és szidalmat Nem derül ki a szövegből, üzenet felől nézve ennek ge. Úgy látszik, törekvékölcsi tanítást csiholjunk ki a közlés végtelen egyszeeállapíthatunk, hogy a monhanem a megígért vigasztaláson van, amely még az elkeseredettség állapotában is a remény szikráját adja a szomorkodónak.

telt bűnbánatuk megtisztítja, őket. Semmilyen utalást nem jában teljes mértékben saját va annak találgatásában, hogy könnyeiket a sírók. Talán azért, összeroppanva a megtérés het, hogy azért, mert ártatlanul elszenvedniük bántalmazóiktól. de valószínű, hogy az isteni nincs is különösebb jelentőségünk, hogy valami komoly eréből a mondatból, megbukik rúségén. Annyit azonban megdat hangsúlya nem a sírókon,

Elgondolkodtató, miért volt fontos Jézusnak boldognak mondani a sírókat? Mennyivel könnyebb dolgunk lenne, ha az örömhír közvetítőjeként ezt mondta volna: „Boldogok az örvendezők, mert ők a vigasztalás fiai.” Bizonyára súlyos oka van annak, hogy nem így fogalmazott. Minden kornak megvoltak a maga tágas országútjai, amelyek ezerféle felszínes örömet ígérve hívogatták a tömegeket a remélt boldogság felé. A kísértések széles kapuin áthömpölygő tömeg azonban nem a boldogság, hanem a csalóka örömök sivatagába érkezett. S így van ez ma is.

Nekünk azonban, ha nem a korszellem által ránk erőltetett hamis boldogság, hanem Isten felé igyekszünk, akkor először az önismeret keskeny ösvényére kell rálépünk. Ez a korántsem kényelmes, néhol pedig kifejezetten fárasztó egyszemélyes gyalogút az, amely önmagunk gyarlóságának siralomvölgyén át elvezet minket életünk nagy siratófalához. A siratófalhoz, mely előtt leborulva kisértjük magunkból eddigi életünk minden csalódását és fájalmát. A siratófalhoz, ahol őszinte bűnbánatot tarthatunk minden olyan gondolatunkért, szavunkért és tettünkért, amellyel megbántottunk másokat és elbizonytalanítottuk őket abban, hogy szeretetreméltók. S amikor így megtisztulva behullunk a Csend anyaölebe, gyöngéden ránk teríti nyugalmát az Isten és megvigasztalódnak.

Az önmagukat nem ismerők, az életük drámája felett hallelujázva örömködök, a problémáikat folyton szőnyeg alá söprők semmit sem tudnak erről a csodáról. Az ő számukra nem az élő Isten a vigasztaló, hanem csupán a róla alkotott „misztikus” fantomkép, amit rendíthetetlen igyekezettel szegecselnek zavaros hitviláguk kusza díszleteire. Ők, akik látszólag az élet napos oldalán állnak, valójában az önelégültség árnyékában élnek, melynek magabiztosságából emelt kemény falán nem hatolnak át a vigasztalás reménysugarai. Hozzájuk képest valóban boldogok, akik sírnak, mert ők vigasztalást nyernek. A magánmennyországban élő „ön-boldogultak” számára azonban nincs vigasztalás.

A Szentatya nagyböjti üzenete

A Szentatya idei nagyböjti üzenetének fő gondolata az isteni igazságosság. Témájában a pápa hangsúlyt fektet az Isten és az ember, illetve az embernek a másik emberrel való kapcsolatára, arra, hogy „szükségünk van a Másikra”.

„...Valójában itt mutatkozik meg az isteni igazságosság, amely egészen más, mint az emberi. Isten, Fián keresztül megfizette szabadulásunk árát, mely tényleg hatalmas ár volt. A kereszt igazságossága láttán az ember fellázadhat, mert az nyilvánvalóvá teszi, hogy az ember nem független lény, hanem szüksége van egy Másikra ahhoz, hogy teljesen önmaga legyen. Krisztushoz megtérni és hinni az evangéliumban valójában ezt jelenti: kilépni a függetlenség illúziójából, hogy felfedezzük és elfogadjuk saját rászorultságunkat másokra és Istenre, az ő megbocsátására és barátságára.

Így érthetővé válik, hogy a hit egészen más, mint egy természetes, kényelmes, magától értetődő dolog: alázat kell annak elfogadásához, hogy szükségünk van arra, hogy valaki Más megszabadítson az 'enyémtől' azért, hogy ingyen nekem adhassa az 'övét'. Ez kiváltképpen a bűnbánat és az Eucharisztia szentségében történik meg. Krisztus megváltó tettének köszönhetően, mi a 'legnagyobb' igazságosságba léphetünk be, amely a szeretet igazságosságát jelenti (vö. Róm 13,8–10), amelyben mindig inkább adósnak, mint hitelezőnek érezzük magunkat, mert többet kaptunk annál, mint amit várhattunk volna” – írja XVI. Benedek pápa a nagyböjti üzenetben.

Jézus-hágója

* * *

A Jézus-hágója a Csíksomlyói Kálvária közismert neve, jelenleg Erdély leghíresebb szabadtéri keresztútja, melynek állomásait huszadik századi domborművek díszítik.

A Jézus-hágója a Kissomlyó-hegy nyugati oldalának keresztekkel jelölt része, amely a fenyőerdő közötti csapáson emelkedik a hegy csúcsán lévő Salvador-kápolnáig.

A csíksomlyói pünkösdi búcsú alkalmával a zarándokok nagy áhítattal és imádkozva járnak végig a keresztutat, a Jézus kínszenvedését megjelenítő stációk keresztjei előtt. P. Boros Fortunát szerint ez a szokás egykorú lehet a búcsújárás kezdetével, de erről hiteles feljegyzés sehol sem található.

A csíksomlyói Kálvária első írásos említése 1834-ből származik. A régi fakeresztek helyére 1868 után kőkereszteket állítottak, de azokból ma már csak néhány látható. A régi stációs keresztetek közül még állnak a gyergyószentmiklósi és gyergyószárhegyi egyházközségek kőkeresztjei. A fakeresztek közül a legérdekesebb búcsús kereszt a kotormányi búcsúsok 1803. június havában állított keresztje az alábbi felirattal:

***Páduai Szent Antal, Isten hős sáfára,
Tekints le egedből e szent keresztfára:
Légy a híveidnek kegyes oltalmára.***

Az első világháború után, 1926-1937 között új stációs keresztetek állítottak fel, melyeket Kovács Béla csíkszögödi kőfaragó készített.

Az éles kövekkel borított meredek stációs út alján az 1868-ban állított nagy kőkeresztnél pünkösdi hajnalán évről évre felhangzik a búcsúvezetők erőteljes hangú hívó éneke:

***Jézus szenvedéseiről, bűnösök emlékezzünk.
Fájdalmas szent anyjával halálán keseregjünk.
Szánakodval és zokogval, fohászkodva
szent keresztútra medzsünk”.***

A keresztetek felállításából tökéletesen visszatükröződik a kor szelleme és a katolikus székelység korabeli helyzete.

Misztikus böjt

"Mysticum jejunium" (misztikus böjt) - e furcsa kifejezést használja egyik régi himnuszunk. De egy másik is ezt mondja: "Ex more docti mystico servemus hoc jejunium" - Csanád Béla fordítása szerint: "Titokzatos szokás szerint tart-suk meg ezt a böjtidőt". Miért "misztikus", miért "titokzatos" a nagyböjt? A böjtölésről az aszketikus könyvek mint az önfegyelmezés eszköze+I tanítanak. Ismerünk azonban más böjtöt is: amikor áldozás előtt "szentségi böjtöt" tar-tunk, nem fegyelmezni akarjuk magunkat, hanem felkészülünk egy szentség vételére. Régen a püspöknek egész napon át kellett böjtölni, mielőtt templo-mot szentelt. Ez a böjt inkább arra van, hogy méltókká tegyen belépni a szentélybe, a test visszaszorításával a léleknek nyisson teret, valami "úrt" hozzon létre, amit csak Isten tölthet be. Nevezhetnénk szertartási böjtnek, liturgikus böjtnek, vagy a himnusz szavával élve: misztériumos böjtnek is. És kettős jellege van: egyrészt szükségszerűen testi böjt, sőt étel-böjt, mert semmit sem érez az ember annyira, mint a táplálkozás szükségét.

Ugyanakkor több, mint étel-böjt, hiszen mit sem ér, ha nem jár együtt "a lélek böjtjével", a lélek éhezésével a szentre.

"Maximum et generale", vagyis igen nagy és mindenre kiterjedő böjtnek ne-vezik az egyházatyák. Az a szentély, amelyre e böjt kapuján át belépünk, legnagyobb ünnepünk, amikor nemcsak megemlékezünk a Krisztus húsvéti misztériumáról, hanem annak részesei leszünk. Ha a szentáldozásra ilyen liturgikus, szentségi böjtöléssel készülünk, akkor arányosan nagyobb böjtölés méltó, amikor e szentség forrásához, a Húsvéthoz járulunk. A húsvét "misztérium" azért, mert egy külső, látható esemény sorban egy láthatatlan, isteni esemény lesz jelenvalóvá. Ennek felel meg a böjt természete is: külső-leg, testben vállalt jel, mely a belső odaadásnak megnyilvánulása. Külső, testben vállalt lemondás, mely egy belső lemondás, a Sátánnak való ellent-mondásnak megnyilvánulása. A böjtnek exorcizmus, ördögűző jellege is van (Krisztus mondja: "ez a fajta nem megy ki csak böjt és imádság által"). Ahogy a keresztség a Sátánnak való ellentmondással kezdődik, s utána kö-vetkezik a szentségbe való beavatás, úgy a nagyböjt is egy fajta halálon át vezet az életre. De a keresztségnél is már a szentség alkotórésze az ellent-mondás, úgy a böjt (és a nagyböjt többi eleme) is már a húsvéti misztérium külső "anyagához" tartozik. Vagyis a böjt magában is "misztérium", s egyben a legnagyobb misztérium része. Ezért jogosan hívja a liturgia magát a böjtöt is sacramentumnak, ysterium jejuniumnak, vagy Nagy Szent Leó emlékezetes szép nagyböjti beszédében: a legnagyobb szentségeknek kijáró "sacratissimum maximumque jejunium"-nak.

Dobszay László

Tavaszközelére:

Kelnek csobogó vizek
Tavaszközelére...
Kivirít a martilapu,
Gyöngyike,
Tozike,
Salamonpecsétje.

Aranyéku, bóbitás
Banka száll az égre...
Barna ozek barangolnak...
Pille ül
A bársonylila
Ibolya kelyhére.

Szepesi Attila

XVI. Benedek gondolata a nagyböjtről

A böjttel lemondást gyakorlunk, és szabaddá válunk a jóra – mondta a Szentatya február 21-én a vasárnapi Úrangyala-imádság alkalmával a római Szent Péter téren. Fel kell ismernünk, mi az igazán lényeges az ember számára, és aszerint kell élnünk – hangsúlyozta a pápa. A nagyböjt az imádság, a megtérés és testvéri szeretet gyakorlásának időszaka; a lelki küzdelem és a Krisztushoz való nyugodt, aláztos viszonyulásunk alakulásának ideje. A hatalom, a világi javak megszerzésére való igyekezet, a becsvágy kísértést jelentenek, melyekkel a sátán próbára teszi az embereket – emelte ki a Szentatya, a vasárnapi evangéliumra, Jézus pusztában való megkísértésére utalva.

XVI. Benedek pápa február 21-én este megkezdte egyhetes nagyböjti lelki gyakorlatát a római kúria tagjaival. Február 28-áig minden pápai audienciát lemondtak. A Szentatya bíborosokkal, püspökökkel, a vatikáni intézmények vezetőivel Enrico dal Covolo teológus előadásait és elmélkedéseit hallgatja nap mint nap.

A NAGYBÖJT

A **nagyböjt** (latin neve: *Quadragesima*) a húsvét előtti negyven napos előkészületi időszak, ami hamvazószerdával kezdődik a keresztény egyházi naptárban. Jézus Krisztus negyven napi böjtölésére, szenvedésére és kereszthalálára emlékeztet. Az erre az időszakra eső hat vasárnap nem számít bele a negyven napba, nem része a böjtnek, mert minden vasárnap Krisztus feltámadásának emlékünnepe. Az időszak liturgikus színe: a lila. Utolsó hete a virágvasárnappal kezdődő nagyhét.

A nagyböjt kezdetét megelőző háromhetes időszak a böjtelő, vasárnapjainak neve (húsvétól számított hozzávetőleges távolságukról): hetvened, hatvanad és ötvened vasárnapja. A nagyböjti időszakra eső vasárnapok nagyrészt introitus zsoltárunk első soráról kapták latin nevüket:

1. Invocavit („Hozzám kiált...”)
2. Reminiscere („Emlékezzél...”)
3. Oculi („Szemeim...”)
4. Laetare („Örvendezz...”)
5. Judica („Ítéld meg...”)
6. Palmarum („Pálmák...” – virágvasárnap)

Lényege a lelki megtisztulás, a péntekenkénti böjt kiterjesztése az egész időszakra, felkészülés a keresztények legnagyobb ünnepére, a húsvétra. Különböző szertartásokkal találkozhatunk ilyenkor az Egyházban. Régen a hittanulók (katekumenek) ekkor készültek fel a keresztség felvételére, ekkor ismerkedtek a hittételekkel, Jézus életével. Húsvét vigíliája (Nagyszombat éjjel) keresztelték meg a katekumeneket, de minden évben csak ezen a napon kereszteltek az ókorban. Sok keresztény közösségben az egész időszakban nem hangzik fel az istentiszteleteken az alleluja.

HÍRDETÉSEK 2010.

2010. Március:

Március 21.-én, nagyböjt 5. vasárnapján lesz a Betegek kenetének közös kiszolgáltatása minden szentmisén!

Szintén 21.-én folytatódik hangverseny sorozatunk! Nagyböjti hangverseny lesz!
J. Haydn: Krisztus hét szava a keresztfán

Sarkadi tábor július 15—22

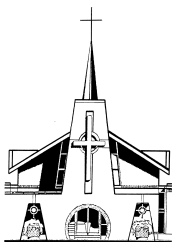
- Minden hónap első péntekén szentségimádást tartunk hazánkért.
- Nagyböjt péntekjén 17:15-kor keresztúti ájtatosságot végzünk.

Szentmisék rendje:

Hétfő, szerda, péntek este 18 órakor

Vasárnap reggel 7, 1/2 9 és este 18 órakor

Sok boldogságot kívánunk minden testvérünknek akik e hónapban ünneplik születés és névnapjukat.

Az **egyházadó** (egyházközségi hozzájárulás) a templomot segíti.
Milyen jó volna, ha támogatnánk egyházközségünket!

Számlaszámunk: **11718000-20382870**

Csekken is fizethető!

Csekk a templom bejáratánál található

Árpád-házi Szent Margit Plébánia havonta megjelenő liturgikus lapja.

Megjelenik 220 példányban.

Cím: BUDAPEST, 1182. Fogaras utca 16.

Tel.: (06-1) 292 4663

Fax: (06-1) 297 5417

Egyházi felelős és kiadó: Benke István plébános

e-mail: ibenke@mail.interware.hu

e-mail: fogaras4@t-online.hu

Főszerkesztő / fotó: ifj. Ruzsa István

e-mail: mutermifoto@gmail.com